

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201761
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321201761.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci navrhovateľa U. Z., R.. XX.X.XXXX, C. XXXX, XXX XX R. D., zastúpeného JUDr. Annou Mozolíkovicou, advokátkou so sídlom Palárikova 1449, 022 01 Čadca, IČO: 32 249 543, proti manželke O. Z., R.. X.X.XXXX, C. XXXX, XXX XX R. D., za účasti maloletého dieťaťa A. Z., R.. X.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodina Čadca, v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva takto

r o z h o d o l :

I. Manželstvo účastníkov konania U. Z., R.. XX.X.XXXX a O. Z., W. Z., R.. X.X.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v J. R. K., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu J. R. K. vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XX, r o z v á d z a .

II. S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

Maloleté dieťa A. Z., R.. X.XX.XXXX, s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti a výchovy otca U. Z., R.. XX.X.XXXX, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Matka O. Z., R.. X.X.XXXX, s a z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého syna A. Z., R.. X.XX.XXXX, sumou 120 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám otca, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 23.6.2021 domáhal rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností manželov ako rodičov k maloletému synovi na čas po jeho rozvode. Syna žiadal zveriť do svojej osobnej starostlivosti a výchovy a matku zaviazal k povinnosti prispievať na jeho výživu sumou 30,- € mesačne s tým, že styk matky s maloletým bude ponechaný na dohodu rodičov. V rámci skutkových tvrdení uviedol, že po presťahovaní sa do spoločného rodinného domu, po 5 rokoch manželstva, začali vznikať medzi manželmi nezhody, a to z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo strany manželky. Problém s alkoholom bol u nej od počiatku manželského zväzku, ale nie v takej miere. Pod vplyvom alkoholu bola agresívna, jej agresivita vyústila až do fyzických útokov na navrhovateľa. Manželke navrhol protialkoholické liečenie, návštevu psychológa, či manželskú poradňu alebo inú terapiu, na ktorú bol s ňou ochotný chodiť, ale odpoveďou na jeho snahu boli vyhrážky a fyzické útoky. Situáciu zhoršovalo aj to, že sa začala agresívne správať aj k synovi, vulgárne mu nadávala, nevenovala sa mu, prestala sa starať o domácnosť, odmietala nastúpiť do práce a keď aj do práce nastúpila, nikdy v nej dlho kvôli problémom s alkoholom nevydržala. Všetky domáce práce začal vykonávať navrhovateľ. Výlučne on uhrádzal všetky výdavky spojené s výživou maloletého syna a s domácnosťou. Návrh na rozvod manželstva podal už

dňa 21.4.2021. Na základe prísľubu manželky ho dňa 17.5.2021 zobral späť. Situácia sa však ešte viac zhoršila. Manželka je denne pod vplyvom alkoholických nápojov, nedá sa s ňou komunikovať. O nič sa nestará, nič ju nezaujíma, ani syn, jeho výsledky v škole. Neustále podáva na navrhovateľa trestné oznámenia. Medzi manželmi sú neustále hádky, konflikty, nedorozumenia, čo negatívne ovplyvňuje vývoj spoločného syna, ktorý už s matkou odmieta komunikovať. S manželkou sa navrhovateľ intimne nestýka už pol roka. Tiež uviedol, že pracuje ako vedúci lesného obvodu, teda lesník, v štátnom podniku Q. I., D. D., odštepny závod Č.. V podaní zo dňa 20.7.2021 čl. 85 špecifikoval svoje príjmy a výdavky. Uviedol, že jeho čistý priemerný mesačný príjem predstavoval v období od januára do decembra 2020 približne 851,45 €. Pravidelné mesačné výdavky špecifikoval nasledovne: elektrina 70,- € mesačne, internet a satelit 31,08 € mesačne, telefón 15,- € mesačne, telefón syna 37,- € mesačne, životné poistenie navrhovateľa 31,25 € mesačne, životné poistenie syna 25,- € mesačne, internát, strava a triedny fond pre syna 120,- € mesačne, benzín (cesta do práce a iné) 300,- €, strava a oblečenie 400,- €, vreckové syn 50,- € týždenne. Ďalej špecifikoval ročné výdavky: havarijné poistenie 383,- €, čo je 31,91 € mesačne, povinné zmluvné poistenie auta 154,- €, čo je 12,83 € mesačne, poistenie dom a domácnosť 190,- €, čo je 15,83 € mesačne, dane a odpad 55,- €, súd predpokladá ročne, servisná prehliadka a opravy auta zhruba 1.000,- € ročne. Na pojednávaní uviedol, že za hlavnú príčinu považoval to, že keď požije manželka alkohol, nadáva aj celý deň, kričí. So synom to nemôžu vydržať, aj preto k nim chodili policajné hliadky. Hlavne v roku 2016, keď podal prvý návrh na rozvod. Manželka pila už pred jeho podaním. Dôvodom bolo asi to, že jej chýbala práca. Pani A. S.e jeho terajšia priateľka, zoznámil sa s ňou v apríli 2021. Žije s nimi v spoločnej domácnosti, pomáha navrhovateľovi v domácnosti, čo manželka zrejme neznáša moc dobre. Navrhovateľ je vyše troch rokov úplný abstinent, v minulosti požíval alkohol len príležitostne. Intimne s manželkou nežijú od apríla 2021. Nehospodária, lebo manželka nemala žiaden príjem. Navrhovateľ zarába zhruba 1.000,- € v čistom. Syn navštevuje strednú školu, 2. ročník, býva na internáte, je zdravý. Má aj nepravidelné výdavky spojené so štúdiom, napr. teraz robí dve autoškoly za 700,- €, navrhovateľ mu kúpil lesnícku uniformu za 150,- € a bude potrebovať ešte pilčícku uniformu za ďalších 150,- €. Aj na tento účel, ale aj na iný účel, či poisťky na autá, ale aj pre seba, si navrhovateľ vzal v júli 2021 úver 20.000,- €, ktorý spláca po 350,- €. Úver bral bez manželky, nič od nej, samozrejme, nechce. Pokiaľ ide o jej vyjadrenie, nie je pravdou napríklad tvrdenie, že by u nich prespávali kamaráti. Bol to len jeden kamarát, poľovník, pričom vždy nechal manželke 100,- €, keď odchádzal. No a pokiaľ ide o skutok, ktorý bol predmetom priestupkového konania, šlo uňho o skrat, ktorý trval len dva dni. Navrhovateľ nechce v nefunkčnom manželstve zotrvať, keďže ide o vzťah dobrovoľný. V danom prípade manželstvo považuje len za formálne. Vo vzťahu k úprave práv a povinností manželov ako rodičov k maloletému synovi žiadal schváliť rodičovskú dohodu, ktorú s manželkou, matkou dieťaťa, uzavrel.

2. Manželka navrhovateľa vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 16.7.2021 čl. 55 spisu vyjadrila súhlas s rozvodom manželstva, nakoľko už nedokáže znášať ponižovanie zo strany manžela, nesúhlasí však s jeho tvrdeniami. Bol to navrhovateľ, ktorý si do domu vodiaco často kamarátov, ktorí boli po celý čas pod vplyvom alkoholu, pričom ona spolu so synom po nich potom upratovali. Nie je pravdou, že by odmietla nastúpiť do práce. Pokiaľ mala možnosť, privyrábala si. Nie je si vedomá, že by ju z práce vyhodili kvôli alkoholu. Bola prepustená v skúšobnej dobe. Prácu si hľadá, podáva žiadosti. Podľa nej manželstvo fungovalo až do času, kým si manžel priviedol do ich domu svoju priateľku X. A. a povedal, že sa o domácnosť bude starať ona. Spáva s ním v ich spálni. Dovtedy bol ich vzťah dobrý, chodili na dovolenky, do lesa, teraz to robí s ňou. Je pre manželku veľmi ťažké a ponižujúce sa tomu prizerať a znášať to. Žije v jednej izbe, pričom do kuchyne a obývačky nechodí, lebo jej to je nepríjemné. Vedela aj o iných ženách, s ktorými si navrhovateľ vypisoval a dôsledkom všetkého bolo, že to ešte nedávno riešila alkoholom. Avšak od času, ako navštevuje R. C. Č., požívanie alkoholických nápojov obmedzila. Trestné oznámenie podala len jedno, a to vo veci neoprávneného používania motorového vozidla X. A.. Od 28.4.2021 je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nemá žiaden príjem a z tohto dôvodu sa ani nemôže podieľať na chode spoločnej domácnosti. Rešpektuje vôľu syna, ktorý si želá zostať s otcom. Je už vo veku, kedy sa vie rozhodnúť sám. Chce, aby mal vytvorené vhodné podmienky pre zdravý psychický a fyzický vývoj, preto v tejto časti úpravy práv a povinností k maloletému na čas po rozvode manželstva súhlasila. Na pojednávaní však uviedla, že s návrhom nesúhlasí. Doplnila, že navrhovateľ mal i veľa iných priateľiek, pomáhal im stavať chalupy, vybavovať. Ona nikdy iného chlapa nemala. Alkohol požívali spolu, nikdy nepila sama. Nie je pod jeho vplyvom agresívna a nenadáva, ale potom, ako sa nasťahovala do ich domácnosti pani A., už bola zúfalá a nahnevaná. Pritom pani A. bola na nie jednom protialkoholickom liečení. Keď ju manžel doviedol, povedal, že teraz sa bude starať a bude variť ona. Manželka navrhovateľa už teraz alkohol nepožíva, ved' chodí do práce, kde sa nie raz podrobuje i dychovej skúške. Pracuje od 30.8.2021, stravuje sa sama, nakoľko v dome užíva len jednu malú izbu.

Manželovi poslala šek na 30,- €, aspoň na elektrinu a aby si mohla oprat' veci, ale neprevzal ho. Tiež uviedla, že syn bol iný, ale ako sa tam nast'ahovala pani A., zmenil sa, manipulujú ho. Syn drží s otcom, lebo ona ako matka mu nemala čím a ako pomôcť, nemala financie. Manželka má okrem stravy, ošatenia a hygieny aj výdavky na telefón 20,- € a mesačne spláca dlh voči zdravotnej poisťovni A. vo výške 57,- €. K svojim tvrdeniam ohľadom pravidelných mesačných výdavkov pripojila aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere v N. D. I., O..I.. s výškou úveru 1.500,- € zo dňa 30.10.2019 čl. 73 a tiež výzvu na zdokladovanie platiteľa poisťného z A. - U. N. zo dňa 29.5.2021 čl. 76.

3. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 2.8.2021 čl. 95 v rámci výsledkov šetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa súdu oznámil, že otec je zamestnaný ako vedúci lesného obvodu s priemerným mesačným zárobkom zhruba 1.000,- €. Matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie, v súčasnosti bez príjmu, finančne ju podporuje sestra. Snaží sa zohnať si prácu. Maloletý je študentom 1. ročníka I. Š. Q. O. A. C. Q. H.. Škola ho baví, má rôzne záujmové krúžky. Býva na internáte, domov chodíva len na víkendy. Jeho zdravotný stav je dobrý. Medzi jeho záľuby patrí cvičenie. Pozná dôvod sporu rodičov. Je pravdou, že matka si vypije. V prípade rozvodu manželstva rodičov chce zostať pri otcovi, nakoľko má záujem pokračovať v jeho šľapajach - „lesníčina.“ Kolízny opatrovník v závere navrhol súdu v prípade rozvodu manželstva schváliť ich rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej bude maloletý syn zverený na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti otca a matka zaviazaná k povinnosti prispievať na jeho výživu v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu s tým, že styk matky s dieťaťom nie je potrebné upravovať, a to práve i vzhľadom k veku dieťaťa. Na pojednávaní uviedol, že trvá na písomnej správe zo šetrenia pomerov. V rámci šetrenia pomerov sa rozprával so synom manželov, ten sa vyjadril, že v prípade rozvodu by chcel ostať u otca, a to vzhľadom k vzdelaniu, ktoré začal, vzhľadom k povolaniu otca, ktorý mu bude vedieť pomôcť, či poradiť. Povedal len toľko, že mama pije, viac sa k tomu nevyjadroval. Kolízny opatrovník na záver uviedol, že v prípade rozvodu manželstva navrhuje schváliť rodičovskú dohodu, ktorú manželka ako rodičia uzavreli.

4. Súd na prejednanie uvedenej veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom manželov, oboznámením listinných dôkazov, vrátane pripojených spisov 8P/28/2016 a 4P/9/2021. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav a vyvodil nasledovné právne závery:

5. Zo sobášneho listu na čl. 12 mal súd zistené, že navrhovateľ a jeho manželka uzavreli manželstva dňa XX.XX.XXXX v J. R. K.. Ich manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu J. R. K. vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XX. Ku dňu rozhodovania súdu toto manželstvo trvalo.

6. Z rodného listu na čl. 10 spisu mal súd zistené, že manželom sa dňa X.XX.XXXX narodil syn A. Z., čomu svedčí zápis v knihe narodení Matričného úradu Č. vo zväzku XX, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo XXXX.

7. V konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 8P/28/2016, iniciovanom navrhovateľom ako otcom maloletého dieťaťa, o zverenie maloletého syna do svojej osobnej starostlivosti a určenie výživného (úpravu na čas do rozvodu manželstva), došlo k späťvzatiu návrhu podaním otca zo dňa 5.10.2016, o ktorom súd rozhodol uznesením č. konania 8P/28/2016-26 zo dňa 7.10.2016, keď konanie zastavil, právoplatne dňom 12.11.2016.

8. Navrhovateľ inicioval i ďalšie súdne konanie vedené pod sp. zn. 4P/9/2021, keď podal dňa 21.4.2021 návrh na rozvod manželstva. Tento návrh vzal podaním zo dňa 17.5.2021 čl. 11 späť. Súd uznesením č. konania 4P/9/2021-19 zo dňa 24.5.2021 konanie zastavil, právoplatne dňom 16.6.2021.

9. Z výsledkov lustrácií v sociálnej poisťovni na manželov čl. 18 a 19 mal súd zistené, že navrhovateľ je od 2.5.2001 zamestnancom Q. I., Š. N., V. U. Č., s vymeriavacím základom naposledy k máju 2021 vo výške 1.365,91 €. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľa z 12.7.2021 čl. 50 vyplýva čistý priemerný mesačný príjem za obdobie júl 2020 - jún 2021 1.201,96 €. Manželka navrhovateľa pracovala od 4.2.2019 do 5.9.2019 v spoločnosti E., I..W..V... Z oznámenia zamestnávateľa E., I..W..V.. čl. 47 vyplýva, že čistá mzda manželky navrhovateľa po dobu trvania pracovného pomeru u tohto zamestnávateľa predstavovala v priemere 588,17 € v čistom. Pracovný pomer s ňou bol ukončený na základe dohody o skončení pracovného pomeru, bez udania dôvodu. K uvedeným skutočnostiam manželka navrhovateľa

spolu so svojim vyjadrením k návrhu pripojila i dohodu o skončení pracovného pomeru zo dňa 5.9.2019 na čl. 61. Ďalej pracovala ako zamestnanec od 22.10. do 30.10.2019 v spoločnosti N. D., I..W..V... Z oznámenia zamestnávateľa N. D., I..W..V.. na čl. 48 spisu vyplýva, že za trvania pracovného pomeru bola navrhovateľke za vykonanú prácu vyplatená čistá mzda vo výške 28,08 €. Pracovný pomer s ňou bol ukončený v skúšobnej dobe. Navrhovateľka pripojila i skončenie pracovného pomeru zo dňa 23.10.2019 na čl. 63 spisu. Doručila aj oznámenie o skončení pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo strany spoločnosti K. W. S., I..W..V., z ktorého vyplýva, že pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo dňa 15.2.2018 skončil v skúšobnej dobe dňa 11.5.2018. Tento pracovný pomer ukončil zamestnávateľ, dôvod ukončenia z oznámenia nevyplýva. Z aktuálnej lustrácie, vykonanej dňa 5.10.2021 na čl. 107 (= čl. 114), vyplýva, že od 30.8.2021 je manželka navrhovateľa zamestnankyňou spoločnosti I. I. X. I., I..W..V...

10. Z výpisu zo živnostenského registra čl. 20 vyplýva, že navrhovateľ ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania ku dňu 7.5.2001.

11. Z odpovede Sociálnej poisťovne, pobočky Č., zo dňa 2.7.2021 čl. 39 vyplýva, že manželka navrhovateľa nie je poberateľkou nemocenských dávok, dávok v nezamestnanosti ani žiadneho dôchodku.

12. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 7.7.2021 čl. 80 vyplýva, že manželke navrhovateľa nebola v období od 1.1.2020 do 7.7.2021 vyplatená dávka v nezamestnanosti. Zo správy ÚPSVaR Č. zo dňa 9.7.2021 čl. 44 vyplýva, že manželka navrhovateľa je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 28.4.2021 naďalej. Doposiaľ jej nebolo ponúknuté voľné pracovné miesto. Od novembra 2005 naďalej poberá prídavok na dieťa vo výške 25,50 €. Iné štátne sociálne dávky nepoberá. Z potvrdenia tohto úradu zo dňa 14.7.2021 čl. 77 vyplýva, že manželka navrhovateľa je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 28.4.2021 naďalej. Predchádzajúce evidencie boli od 6.9.2019 do 21.10.2019, od 10.1.2019 do 3.2.2019, od 11.1.2017 do 15.2.2018, od 23.2.2011 do 17.4.2012. Z potvrdenia ÚPSVaR Č. zo dňa 14.7.2021 čl. 78 vyplýva, že manželka navrhovateľa nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi.

13. Z potvrdenia súčasného zamestnávateľa manželky navrhovateľa zo dňa 15.11.2021 čl. 118 vyplýva, že v období od augusta 2021 do novembra 2021 bola vyplatená manželke navrhovateľa čistá mzda vo výške 1.177,70 € (392,57 € za mesiac). Manželka navrhovateľa predložila aj pracovnú zmluvu, ktorú uzavrela dňa 27.8.2021 v postavení zamestnanca so zamestnávateľom I. I. X. I., I..W..V.. čl. 131.

14. Zo zápisnice o trestnom oznámení zo dňa 29.4.2021 čl. 66 vyplýva, že trestné oznámenie podala manželka navrhovateľa. V konaní o tomto trestnom oznámení OR PZ v Č. - Obvodné oddelenie PZ SR I. D. uznesením zo dňa 25.5.2021 na čl. 69 trestné oznámenie vo veci podozrenia z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla, ktorého sa mala dopustiť X.. X. A., odmietlo, nakoľko nebol na začatie trestného stíhania ani na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku dôvod. Zo správy OR PZ Č., Obvodného oddelenia PZ SR I. D. zo dňa 5.8.2021 čl. 99, mal súd zistené, že manželka navrhovateľa dňa 29.4.2021 podala trestné oznámenie vo veci podozrenia z trestného činu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla, ktorého sa mala dopustiť X.. X. A.. Dňa 12.5.2021 bola požiadaná o vysvetlenie k doplneniu trestného oznámenia, kde uviedla skutočnosti, ktoré nasvedčujú k tomu, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby. Z tohto dôvodu bola odovzdaná časť spisového materiálu odboru kriminálnej polície v Č..

15. Z rozkazu V. Ú. Č., odboru všeobecnej vnútornej správy, zo dňa 22.10.2021, ktorý bol súdu doručený na základe jeho dopytu vykonaného v nadväznosti na vyššie uvedenú správu OO PZ I. D. (odsek 14. odôvodnenia), mal súd zistené, že navrhovateľovi bola uložená pokuta za skutok, ku ktorému sa priznal. Bol uznaný za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorého sa dopustil úmyselným narušením občianskeho spolunažívania, schválnosťami a inými hrubým správaním sa na blízkej osobe. Dňa 29.4.2021, v nezistenom čase, vyhodil svoju manželku z rodinného domu, zamkol toaletu a kúpeľňu, obmedzil jej prístup do kuchyne a obývačky, vypol jej na 3 dní prívod elektrickej energie v izbe, v ktorom teraz býva, povedal jej, že je chudera, že si nevie nájsť robotu, nech sa ide obesiť na vrbu a podobne. Dňa 3.7.2021, v nezistenom čase, vyhodil svojej manželke zimný kabát do kontajnera pred rodinným domom a spodnú bielizeň jej dal pred dvere izby, kde teraz býva.

16. Podľa § 1 ods. 1 Zákona o rodine manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona o rodine účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

Podľa § 1 ods. 3 Zákona o rodine muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (ďalej len "snúbenci"), majú vopred poznať navzájom svoje charakterové vlastnosti a svoj zdravotný stav.

Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu; byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. V danom prípade navrhovateľ učinil predmetom konania rozvod jeho manželstva. Súd z vykonaného dokazovania, predovšetkým z výsluchu manželov na pojednávaní, v spojení s ich písomnými vyjadreniami, ustálil, že vzťahy medzi manželmi sú hlboko rozvrátené a trvalo narušené, a to i vzhľadom k súčasnému vzťahu navrhovateľa s inou ženou, dokonca žijúcou s nimi v spoločnej domácnosti. V danom prípade navrhovateľ tvrdil a preukazoval, že toto manželstvo je len formálnym. Súd mal z vykonaného dokazovania zistené, že manželstvo neplní svoje funkcie, funkciu biologickú, keďže manželia nežijú intímne, tiež funkciu ekonomickú, keďže ako sa spoločne vyjadrili, spolu ani nehospodária a v danom prípade de facto ani funkciu výchovnú, vzhľadom k veku dieťaťa, ktoré sa v súčasnosti nezdržiava denne v spoločnej domácnosti, prevažný čas býva na internáte. Takéto manželstvo, podľa názoru súdu, nemôže plniť potom ani svoj spoločenský účel. Keďže manželstvo je zväzkom dobrovoľným a nikoho (v danom prípade navrhovateľa) nemožno nútiť, aby v ňom zotrval, súd v danom prípade manželstvo účastníkov konania, ktoré vyhodnotil za bez pochyb nefunkčné, rozviedol.

18. Pokiaľ ide o zisťovanie a hodnotenie hlavnej príčiny rozvratu manželstva, súd poukazuje na to, že navrhovateľ nepreukázal svoje tvrdenie, že by príčinou rozvratu bolo výlučne správanie jeho manželky. Nepreukázal tvrdenie, že manželka požívala nadmieru alkoholické nápoje, v dôsledku čoho sa mala agresívne správať, najmä, že tak robila už predtým, ako si do spoločnej nehnuteľnosti priviedol cudziu ženu. K tvrdeniu o opakovanom volaní policajných hliadok neoznačil a nepredložil žiaden dôkaz. Pokiaľ by to i bolo pravdivé, tak netvrdil a nepreukázal dôvod, pre ktorý tak robil. Nepreukázal ani tvrdenie o tom, že manželka naňho neustále podávala trestné oznámenia, keďže podala len jedno jediné a nie naňho, ale na jeho partnerku. Pokiaľ tvrdil, že manželku viedlo k alkoholu to, že nebola zamestnanou a chýbala jej práca, toto mal súd vyvrátené z výsledkov lustrácií v sociálnej poisťovni, z ktorých zistil, že bola zamestnanou, a nie raz, že sa snažila nejaký príjem zabezpečiť. Nebolo preukázané ani tvrdenie, že pracovné pomery s ňou boli ukončené pre jej správanie, a to práve pre požívanie alkoholu. K tomuto tvrdeniu navrhovateľ žiaden dôkaz neoznačil, nepredložil. A pokiaľ manželka aj zamestnanou nebola, bola riadne evidovanou ako uchádzačka o zamestnanie, so záujmom o prácu, pričom z potvrdenia príslušného úradu vyplynulo, že žiadna jej ponúknutá počas evidencie nebola. Z vyjadrenia syna, ktoré súdu sprostredkoval kolízny opatrovník, mohol súd ustáliť len to, že matka, ak požíva alkoholické nápoje, tak v súčasnosti. Čo i matka sama priznala, avšak tvrdiac iný dôvod - neveru manžela, ktorý si do spoločnej domácnosti, vrátane spálne, priviedol inú ženu. Teda nebolo možné považovať vyjadrenie syna manželov za dôkaz k správaniu sa navrhovateľky v minulosti, najmä pred rokom 2016, na ktorý navrhovateľ poukazoval, či predtým, ako nastahoval do domácnosti cudziu ženu. Rovnako navrhovateľ nevyvrátil tvrdenie manželky, že mal vzťah i s inými ženami. Vo vzťahu k súčasnej situácii (týkajúcej sa spolužitia navrhovateľa s inou ženou v spoločnej domácnosti i s manželkou) bolo bez pochyb možné prijať záver o nevere navrhovateľa, ktorú sám priznal. Bez ohľadu na to, či považoval manželstvo za funkčné alebo nie, porušil svoju zákonnú povinnosť byť verný svojej manželke.

19. Za hlavnú príčinu rozvratu manželstva účastníkov konania súd mohol ustáliť len rozdielne predstavy o fungovaní manželstva, rozdielne nazeranie manželov na postavenie druhého manžela v ňom, keď každý mal zrejme iné očakávania od spoločného života, tiež rozdielnosť pováh, záujmov a názorov, nielen na základné otázky spoločného života, rodiny a pod., čo vyústilo do vzájomného citového odcudzenia, najmä zo strany navrhovateľa. Za sekundárnu príčinu súd ustálil neveru navrhovateľa, ktorá

priviedla jeho manželku k požívaniu alkoholických nápojov. To z vykonaného dokazovania súd považoval za skutočne preukázané.

20. Vo vyššie uvedených súvislostiach súd považuje za potrebné uviesť na záver aj to, že navrhovateľ sa vyjadril, že vo vzťahu s partnerkou A. je od apríla 2021, čomu môže zodpovedať aj čas podania návrhu na rozvod manželstva (prvý návrh vo veci 4P 9/2021 podal dňa 21.4.2021 a v tejto veci dňa 23.6.2021), takže aj vzhľadom k uvedenému možno mať pochybnosť o skutočnom dôvode jeho podania. Súdu nedá nepoukázať na záver aj na správanie navrhovateľa (ku ktorému sa v priestupkovom konaní priznal), ktorého sa dopustil krátko (pár dní) po podaní prvého návrhu na rozvod manželstva, teda už v čase, keď bol vo vzťahu s inou ženou (viď. odsek 15. tohto odôvodnenia).

21. S konaním o rozvod manželstva je zo zákona spojené i konanie o úprave práv a povinností manželov ako rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Manželia majú maloletého syna vo veku blízkom dospelosti, ktorý vyjadril vôľu zotrvať v prípade rozvodu v starostlivosti otca. Súd prihliadal na jeho vyjadrenie, keďže sa týka otázky, ktorá sa ho bezprostredne dotýka. V tomto smere prihliadal aj na záver kolízneho opatrovníka, ktorý v tomto konaní jeho záujmy zastupuje, a napokon aj na vyjadrenia samotných rodičov, ktorí vôľu svojho syna rešpektujú. Napokon tomu zodpovedá aj dohoda, ktorú na pojednávaní uzavreli. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd z doplneného dokazovania, vychádzajúc z nevyhnutných výdavkov maloletého syna, zároveň prihliadnuc na možnosti a schopnosti oboch rodičov, keď zohľadnil i to, že príjem matky je raz tak nízky, ako príjem otca, súd ustálil, že výživné povinného rodiča - matky je primeraným a zároveň je v jej možnostiach a schopnostiach. Zvyšok nákladov, ktoré nepokryje, by vzhľadom na svoje pomery mal byť schopný uhradiť otec. Súd dohodu rodičov vyhodnotil ako celok za súladnú so záujmami maloletého dieťaťa, a preto ju schválil.

22. O trovách tohto konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedený zákon v časti upravujúcej či už konanie o rozvod manželstva, alebo konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Podľa § 122 CMP proti výroku rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie.

Právo podať odvolanie nemá ten účastník konania, ktorý sa tohto práva po vyhlásení rozsudku výslovne vzdá.

Navrhovateľ a kolízny opatrovník nie sú oprávnení podať odvolanie, pretože sa po vyhlásení tohto rozsudku na pojednávaní tohto práva výslovne vzdali.

Podľa § 221 písm. a) CSP písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, resp. k čomu sa zaviazal, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Podľa § 27 ods. 2 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.